

Language Acquisition within Democracy Citizenship Education

Sprogtilegnelse i et demokrati- og medborgerskabsuddannelses perspektiv

Trainers Manual (IO7)

Indhold:

Introduktion til Trainers Manual til LADECI - side 2

Baggrund for LADECI-projektet - generelle kerneproblemer - side 3

Rapport – grundlæggende LADECI perspektiver i 4 lande - side 5

Formålet med LADECI-projektet og dets målgrupper - side 6

Opbygning af enheder i LADECI - side 7

Praktisk erfaring; undervisningsindstilling, tidsrum og hvordan man vælger og kombinerer elementerne - side 12

Ideer til det videre arbejde baseret på inddragelse af LADECI - side 19

Glossary - Ordliste til LADECI på engelsk - side 21

Introduktion til Trainers Manual for LADECI

Denne Trainers Manual til L-sprog A-erhvervelse inden for DE-mocracy CI-tizenship Education, altså LADECI, er inspiration til, hvordan man implementerer et didaktisk program i lærerpraksis i skolen op på læreruddannelsen. Det er udviklet som et produkt af et ERASMUS + projekt. Materialet blev udviklet og testet i perioden fra 2017 til 2019 af følgende partnere:

Senatsverwaltung
für Bildung, Jugend
und Familie

: Berlin; Senatsverwaltung für Bildung, Jugend und Familie Germany

: Weingarten; Paedagogische Hochschule Weingarten, Germany

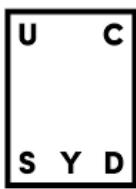

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI
DI PALERMO

: Palermo; Universita Degli Studi Di Palermo, Italy

: Stockholm; Stockholms Universitet, Sweden

: Esbjerg; University College Syddanmark, Denmark

Denne Trainers Manual tilbyder generelle ideer til at gennemføre aktiviteter og undervisning om læsefærdighed relateret til demokratisering i skolen og dermed til at investere resurser i statsborgerskabsmål mv. og bidrage til den videre udvikling af europæiske demokratier. Materialets hoved idé er at styrke demokratiske processer i uddannelsessystemet og at sikre, at alle (!) Elever kan deltagte, selvom de har begrænsninger i at tale eller skrive det fælles sprog. I denne Trainers Manual finder du også vejledning i, hvordan du bruger de udviklede materialer og muligheder for at etablere et program med træning i opgaver, der matcher din skoles eller organisations behov. Du finder en detaljeret tidsplan, en navigation for hver lektion, information om, hvordan man udfører denne underviseruddannelse på baggrund af vigtigheden af at arbejde fagligt og mere generelt med dette mellemmenneskelige emne. Selvom det er en manual til brug primært af lærer-uddannere i folkeskolen, der fungerer som konsulenter for lærerne, kan den tilpasses universitetsundervisningen og anvendes på klasser med lærerstuderende.

Baggrund for LADECI-projektet - generelle kerneproblemer

Projektets baggrund er behovet for at tackle og fokusere på spørgsmål som sprogtilegnelse og udviklingen af sprogdidaktik, demokrati og medborgerskabsuddannelse i et moderne Europa i det 21. århundrede, som står overfor udfordringer som digitalisering, ændringer på arbejdsmarkedet, diskurs om klimaændringer, migration mv. Men baggrunden for LADECI handler også om, at vores samfund generelt prøver at tackle voksende ulighed, udstødelse, selvudstødelse, isolering fra samfundet, parallelle samfund og lignende. At mobilisere uddannelsessystemet og især skoler er centralt for disse er afgørende og dermed vigtige organisationer i bestræbelserne for at skabe et bedre og mere lige, tolerant samfund. Dette projekt peger på uddannelsessystemets ansvar, fordi dette er arenaen for at starte positive, lovende og bæredygtige forandringer og en udvikling relateret til ovennævnte sigte. LADECI-programmet forbinder som nævnt sprogtilegnelse med demokratisk uddannelse i statsborgerskab. Derfor sigter LADECI-programmet på at styrke lærere, der i deres professionelle virke har brug for inspiration og ideer til planlægning, færdiggørelse, evaluering og refleksion over praksis og didaktik. Lærere står overfor et udfordrende job, der beskæftiger sig med heterogene flersprogede og multikulturelle grupper af elever i deres klasseværelser og disse elevers forskellige sproglige, kulturelle, sociale og politiske baggrunde og erfaringer.

Det kræver en professionel, etisk, kreativ og fleksibel tilgang for at forstå og imødekomme disse elevers forskellige behov og skabe situationer og deltagelsesbaner i uddannelsen, der imødekommer ethvert barns behov og forudsætninger, for at de skal blive en aktiv del af samfundet med lige rettigheder og muligheder.

LADECI-programmet giver en praksis uddannelse for lærere, der adresserer netop det, som ikke kun hjælper dem med at klare alle udfordringerne ved at give måder, hvordan man kan sammenkæde sprogundervisning med uddannelse til demokratisk medborgerskab. Men som også stimulerer etableringen af fleksible og anvendelige undervisningselementer rettet mod multikulturelle og flersprogede målgrupper, der også vil kunne fremme lærernes læring, hæve elevernes færdigheder samt skabe en konstruktiv læringsatmosfære. Dette inkluderer øvelser i, hvordan man håndterer konflikter, hvordan man kan forhandle, og hvordan man håndterer mangfoldighed på en demokratisk, inkluderende måde. LADECI sigter også mod forbedring af selvorganiseret læring, samarbejde i- og imellem klasser og andre læringskontekster. Derudover støtter LADECI de studerendes muligheder for selv at studere og handle i henhold til værdier i samfundet generelt såvel som i forhold til den lokale skoles kultur eller ethos. Ved at kombinere uddannelse i demokratisk medborgerskab med sprogundervisning, og de tanker og ideer fremlagt her, giver projektet også mulighed for at fremme udviklingen af sociale, samfundsmæssige og interkulturelle kompetencer. F.eks. vil kritisk tænkning forbedres ved at tilbyde moduler som "Unge mennesker, der debatterer" og "Sokratisk dialog", der fokuserer på individuel adgang, deltagelse, dialog og debat i klassen. For den del af sprogtilegnelsen tilbyder programmet moduler, der fokuserer på "Flersprogethed", hvor sprog opfattes som en ressource, der stilladser sprogindlæring og derved forbedrer sproglige kompetencer på det respektive sprog via sprogididaktiske instruktioner og opgaver, hvilket øger læseevnen og reducerer forskellene i læringsresultatet.

I hvert modul i LADECI-programmet sammenvæves kriterierne og regler for sprogtilegnelse og sprogudtryk med en demokratisk medborgerskabsundervisning. Derudover er der også beskrivelse af materiale og muligheder for at gå i dybden i den teoretiske baggrund for LADECI for alle dem, der måske ikke føler sig fortrolige føltet. LADECI-programmet er bygget med et stærkt fokus på didaktiske principper som:

- LADECI støtter et demokratisk, inkluderende læringsmiljø og fokuserer på en flersproglig tilgang baseret på, at ethvert barns sprog og individuelle historie i sig selv er en ressource for alles læring og for at arbejde på at støtte relationer og udvikling af færdigheder til at deltage aktivt i grupper og bidrage til samfundsmæssige processer.
- LADECI tilbyder moduler, der arbejder med kompetencer og identificerer muligheder og udfordringer omkring deltagelse i multikulturelle klasseværelser og til at få ideer til didaktiske tilgange, der kan understøtte deltagelse.
- I samarbejde med LADECI får deltagerne i efteruddannelsen mulighed for at arbejde på relevante konventioner og erklæringer som f.eks. Børnekonventionen (CRC), FN's verdenserklæring om menneskerettigheder, UNESCO's Salamanca-erklæring og Konventionen om rettigheder for personer med handicap, politikker og etik for at forbinde dem med værdier og didaktik i deres daglige arbejde på deres skoler. Det er vigtigt at styrke fokus på den vertikale forbindelse mellem et globalt og et lokalt niveau i disse konventioner og erklæringer, fordi der her ligger mulighederne for at undervise om og i fælles og globale retningslinjer, og hvordan de håndteres lokalt.
- Desuden giver bidrag fra forskellige lande i LADECI-projektet muligheder for lærere til at lære om tværnationale og globale perspektiver.
- Sidst men ikke mindst tilbyder LADECI moduler, der fokuserer på udfordringer med hensyn til studerendes mangfoldighed, følelsesmæssige modstand, fordomme og forhold. Materialet indebærer således gennemførelse af undervisning og aktiviteter, der fremmer deltagelse for alle i skolen og andre steder, hvor stærke praksisfællesskaber dannes eller allerede eksisterer. LADECI understøtter og forbedrer dialogen om etik for velfærdsprofessioner og fagpersoner, hvor der kræver refleksion og handling omkring, hvordan man imødekommer ethvert barns behov. Dermed understreges betydningen af at forstå kvaliteten ved – og nødvendigheden af at invitere ethvert barn til at være en del af et meningsfuldt samfund gennem en åben kreativ undervisnings- og læringsatmosfære.

Find LADECI-hjemmesiden og læs mere her: <https://ladeci.webnode.com/>

Rapport – grundlæggende LADECI perspektiver i 4 lande

Udgangspunktet for LADECI er en grundlæggende afrapportering i form af en tværnational undersøgelse af forholdende på området generelt og specifikt om behovet for tilbud om efteruddannelse af lærere, der kombinerer undervisning i sprogtilegnelse med uddannelse

til demokratisk medborgerskab. Rapporten findes på LADECI webstedet, og rapporten giver information og viden om følgende aspekter:

- Væsentlig og relevant forskning i LADECI foki som fx flersprogsbaseret undervisning
- Viden og dokumentation om spørgsmål, der er relateret til situationen inden for undervisning og indlæring af 'nyt sprog' med et LADECI-perspektiv
- Nogle eksempler på god praksis inden for området af at skulle lære et nyt sprog.

Find linket til rapporterne og læs her: <https://ladeci.webnode.com/intellectual-outputs/>

Formålet med LADECI-projektet og målgrupperne

Det overordnede mål med projektet var at udforske og udvikle læreruddannelsen til et højere niveau ved at give lærere støtte ved hjælp af ny viden og nye metoder til deres måde at håndtere konflikter, følelser og deres egne udfordringer forårsaget af sproglige problemer relateret til kulturelle spørgsmål og forskellige baggrunde. På grund af de aktuelle udfordringer i europæiske skoler i tilknytning til multikulturelle samfund og lokale kommuner og områder overalt i Europa, der kæmper med manglende sammenhæng i praksisfællesskaber, er LADECI-målsætningerne og forslagene designet til støtte for, både generel refleksion, men også konkret udvikling i den enkelte klasse. Ikke mindst når det drejer sig om flygtningebørn og indvandrerbørn, der har brug for inklusion og integration.

Lærere, pædagogisk personale og skoleledere ligesom læreruddannere eller undervisere i efter- og videreuddannelse er målgrupperne for LADECI-programmet. Programmet kan anvendes lige fra forskoleniveau til videregående uddannelser, selvom det hovedsageligt vedrører elever fra grundskolen og overbygningen. Struktur og aktiviteter i programmet bygger på relevansen af at arbejde sammen på den enkelte skole, men samarbejde med eksterne samarbejdspartnere er absolut også muligt. Ligesom samarbejdet med andre uddannelser eller institutioner er indlysende.

Opbygning af enheder i LADECI

Kontekst og pædagogik går sammen som 'hånd i handske' med fokus på, hvad man skal gøre på hvordan, når det handler om specifikke mennesker på et lokalt sted og på et bestemt tidspunkt, i og med situationer og udfordringer af enhver art er forskellige og dermed definitivt afgørende for valg af handlinger. Derfor bygger LADECI-programmet på ideen om at bruge enkelt moduler eller bygge forløb på baggrund af enkelt moduler for at opnå bedre resultater, når man designer læringsarrangementer i klasseværelset eller andre læringssteder i henhold til de særlige lokale kontekster og behov. Den modul opbyggede funktion fungerer både som samlet undervisningssystem, så brugerne kan enten anvende hele, valgte moduler eller enkelt moduler.

Selvfølgelig skal enhver bruger af LADECI-programmet basere aktiviteter på egen tidlige erfaringer samt pædagogiske og epistemologiske forståelse. At anvende LADECI i et team eller i samarbejde med andre fagfolk eller interesser optimerer samarbejdsudviklingen og tilbyder hermed support til teamrefleksioner som en mulighed for en mere professionel og defineret LADECI-didaktik.

Muligheder for at anvende LADECI-programmet efter kontekst og behov

LADECI er et 'stand-alone' program til støtte for forskellige slags undervisere mv. inden for forskellige fag med forskellige mål i grundskolen og gymnasiet om sprogtilegnelse, vævet sammen med demokratisk uddannelse i statsborgerskab.

(1) LADECI er først og fremmest et uddannelsesprogram, der skal bruges af undervisere på læreruddannelsen eller i efter- videreuddannelsen, der planlægger og gennemfører

undervisning. Det kan tilpasses de forskellige, landespecifikke læreruddannelsesordninger, og det indeholder materiale og retningslinjer for lærere i forskellige lande med forskellige kerneinteresser inden for det generelle emne for inklusion, integration og demokratisk medborgerskabsundervisning.

I løbet af testfasen af LADECI-projektet viste det sig, at skoler i disse dage kræver skræddersyede og "tilpassede" efteruddannelsesordninger, der passer til deres individuelle behov og udfordringer. Vi foreslår derfor alle undervisere, konsulenter og facilitatorer, der ønsker at gøre brug af LADECI-programmet, at de først ser på modulet "Problembaseret samarbejdsindlæring" og designer deres tilbud til den aktuelle skole i overensstemmelse hermed. Dette design kan f.eks. tage afsæt i en indledende eller forberedende session på to eller tre timer med enten skoleledelse eller lærere eller begge grupper sammen. Således kan de mest presserende udfordringer og problemer, som enhver enkelt skole kan møde, identificeres af de relevante aktører. Derefter kan undervisere, konsulenter og facilitatorer anvende andre LADECI-moduler eller individuelle LADECI-sessioner til at skræddersy den lokale indsats.

Med et omfattende projekt som LADECI er det vigtigt og nødvendigt at tilpasse det til forskellige lærere, læreruddannere, konsulenter, facilitatorer, elever og andre deltagere, der arbejder med dets indhold og didaktik. Derfor er LADECI designet og opbygget i et fleksibelt system, der opfordrer brugeren af LADECI til at være kreativ med programmet, dets forslag, modeller osv. for at opnå den maksimale effekt af brugen af materialet.

(2) Ved siden af anvendelsen i efteruddannelsessystemet kan LADECI let bruges af det enkelte team på skolen, der ikke introduceres af eksterne videnspersoner. I tilfælde heraf anbefaler vi, at en del af teamet som planlæggere sammensætter de sessioner eller moduler, der er passende og aktuel for resten af teamet. Dette planlægningsteam kan også demonstrere andre sessioner i et eller flere træningsarrangementer med hele teamet eller personalet. Det er også muligt derefter at fortsætte med modulet "Problembaseret samarbejde og læring" og derefter først få personalets feedback på lokale og aktuelle undervisningsbehov og derefter sammensætte moduler mv.

(3) Endelig kan LADECI også anvendes på skolerne af undervisere mv. alene eller to og to mv., der arbejder uformelt, hvor de inddrager enkellementer i timer eller moduler

afhængig af deres personlige interesse og ideer. Det drejer om hvad skal reflekteres over individuelt eller i den lille gruppe, hvilke tekster de skal studere og læse, eller hvilket materiale der skal inddrages for yderligere at professionalisere sig selv. Ligeledes kan grupper af professionelle lærerteams eller et enkelt team anvende materialet fra LADECI-programmet på deres møder og pædagogiske udviklingsdage mv.

(4) At anvende LADECI på universitetet vil også indebære at der vælges mellem sessionerne og modulerne i henhold til de mål og formål, som et LADECI forløb skal opfylde, hvorved aktiviteterne tilpasses til kravene i universitetsundervisningen. Nogle moduler i LADECI-programmet er mulige at bruge i enhver klasse, andre igen blandes bedre med kurser eller aktiviteter.

For at lære LADECI-programmet bedre at kende, vil de mest almindelige og centrale enheder i projektet blive præsenteret i det følgende.

'Byggeklodser'

Moduler:

Moduler er den essentielle og overgribende struktur for tilrettelæggelsen af aktiviteterne. Der er ni blokke af hovedaktiviteter, der hver udgør et modul. Hvert modul består af et antal sessioner; nogle dækker tre sessioner, nogle op til ni sessioner.

Sessioner:

Sessioner repræsenterer tidsstrukturen, der nedbryder indholdet af aktiviteter i forskellige tidsintervaller omkring 45 minutter eller længere perioder, eller perioder uden en fastlagt tidsperiode. Sessioner er beskrevet i de vigtigste trin, hvordan man fortsætter, og der gives information om, hvordan man gennemfører aktiviteterne. Hver session kombineres også med det nødvendige undervisningsmateriale. Nogle sessioner er knyttet sammen og skal anvendes som sådan, mens andre kan gennemføres som enkelt sessioner.

Emner:

Emner i LADECI-projektet er læsefærdighed, livshistorier, inklusion, praksisfællesskaber, demokratiske samtaler, inkluderende og eksklusive processer, børns rettigheder og etik mv. Hvis de forskellige sessioner sammensættes, vil vigtige LADECI-spørgsmål blive dækket. Når der tænkes på de professioner mv., der bruger elementerne i LADECI, bør indsatsen også tilpasses disse personers kompetencer. Der er underemner til modulerne.

Materialer:

Materialer, der foreslås til aktiviteter, kan være alt fra arbejdsark over YouTube-klip til brug af billeder og tekster eller fysiske genstande til illustrering som legetøj, hverdagslivs objekter og artefakter osv. En del af materialet er også modeller og tekster forstået som det udvidede tekstbegreb af forskellig karakter som præsenteret nedenfor.

Modeller:

Modeller er forenklinger og simplificeringer af den virkelige verden, der bruges i form af visualiserede modeller, billeder, tekster, metaforer og andre måder at kommunikere om indhold og mål for aktiviteter på.

Læsning og supplerende læsning:

Læsning af tekster af enhver art er reelt grundlæggende eller supplerende kilder til information og viden for at informere og kvalificere aktiviteter. De centrale tekster til projektet vil blive nævnt for LADECI brugerne. Det anbefales, at brugere undersøger, hvad der ser ud til at kunne være sekundære kilder og tekster af alle salgs, der støtter ny viden.

Relateret undervisningsmateriale:

LADECI er ikke kun et efteruddannelsesprogram med materialer, der kan bruges i sig selv, men det er også materiale til almindelig klasseundervisning. Nogle af sessionerne arbejder med materiale, der også er egnet til undervisning af andre professioner og fagfolk mv. Ved fx at gennemføre en LADECI praktikuddannelse kan LADECI anvendes til at afprøve aspekter af 'ny undervisning' baseret på en LADECI didaktik.

I modellen nedenfor (på engelsk) illustreres forskellige muligheder for brug af LADECI, og eksempler på, hvordan LADECI kan organiseres i aktiviteter, uddybes i næste afsnit.

Praktisk erfaring; undervisningsindstilling, tidsrum og hvordan man vælger og kombinerer elementerne

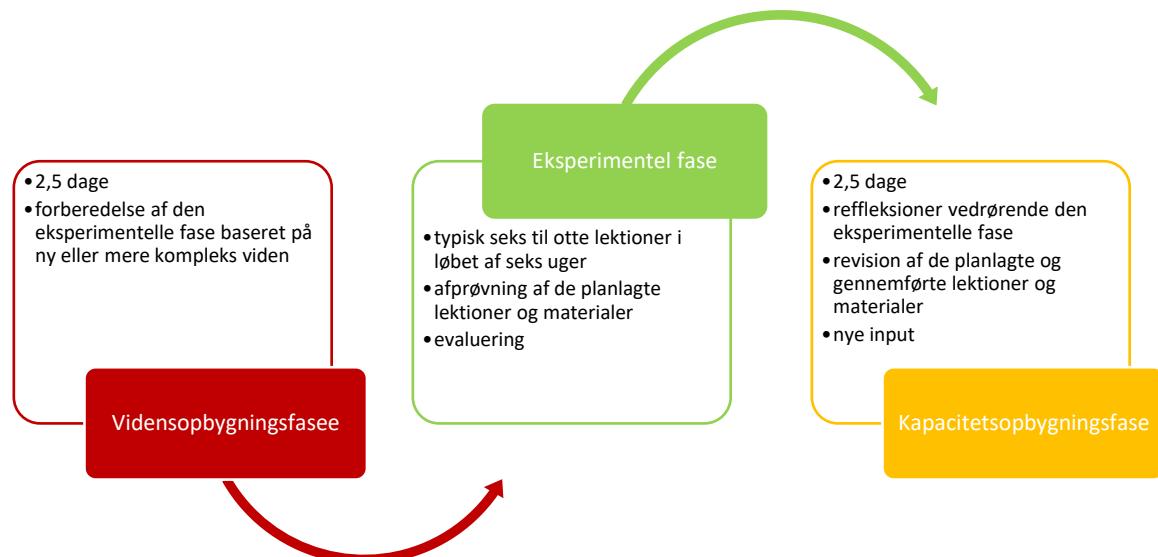
Den første del af denne "trin for trin" introduktion præsenterer refleksioner og argumenter vedrørende LADECI og dets anvendelse. Derefter vil det blive vist, hvordan materialet kan bruges og kombineres, da LADECI-programmet er designet fleksibelt til anvendelse efter det specifikke lokale behov.

Kontekst til brug af LADECI –indstilling og tidsrum

LADECI-modulerne er udviklet til at blive brugt på en meget fleksibel måde, så der kan vælges mellem forskellig tilrettelæggelse af undervisnings – og aktivitetsforløb:

1. En efteruddannelse over flere dage (det oprindelige LADECI program)

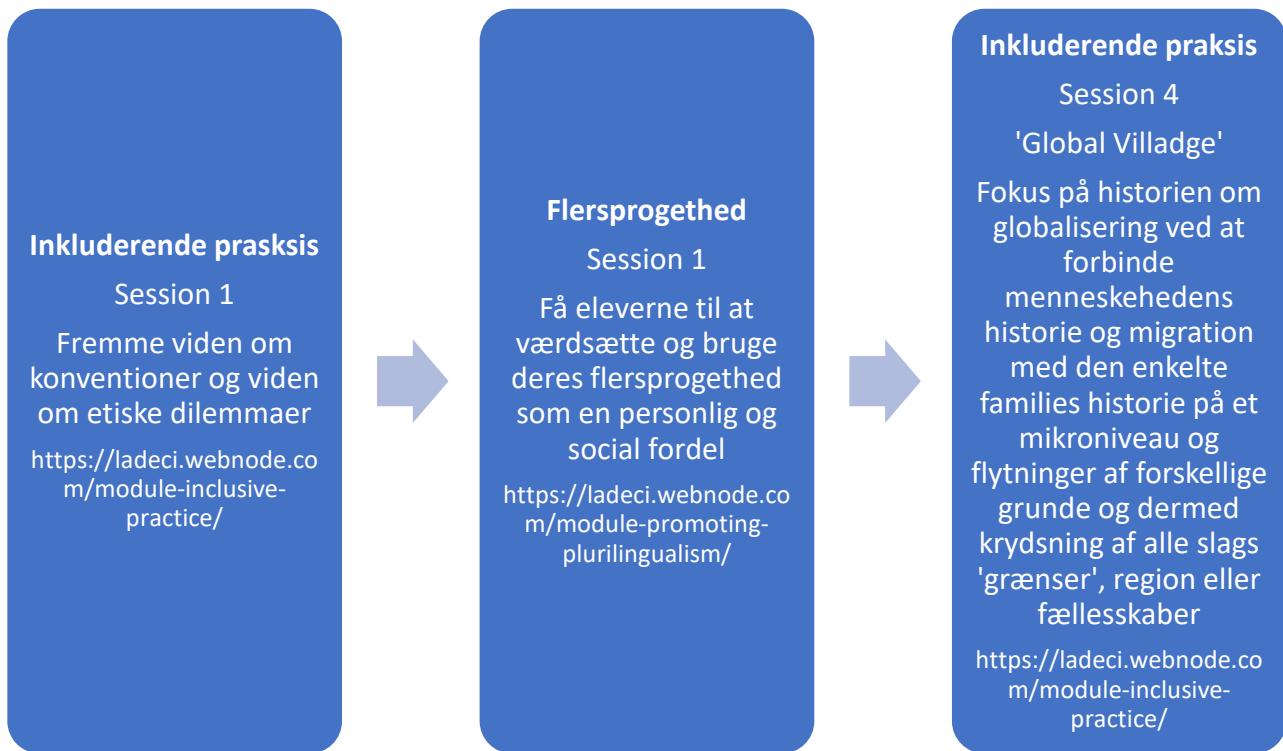
Fremgangen i, hvordan man kombinerer og arbejder med modulerne, følger en 3-trins model. Vigtig her er fasen med den praktiske 'eksperimentelle fase' mellem del 1 og del 3, hvor deltagerne reflekterer over deres oplevelse i konkret praksis.

2. Medtag en eller flere sessioner (45') af modulerne i en endags træning (eller kortere aktivitet som fx en pædagogisk dag (LADECI kortvarig tilpasning)).

Når der planlægges en pædagogisk dag om et emne, der er relateret til demokratisk medborgerskabsundervisning, vævet sammen med sprogtilegnelse, fx for at afspejle dette i forhold til spørgsmålet om inkludering, kan der gennemføres enkelt sessioner (hver på ca. 45 minutter) som en del af din denne pædagogiske dag.

Det kan være indledende sessioner eller et møde med refleksion, didaktisk tilgang eller metode, som er de udvalgte i henhold til det enkelte skoleteams interesse. Brug af LADECI-sessioner i en kortvarig træning kan også organiseres som workshops; sådan:

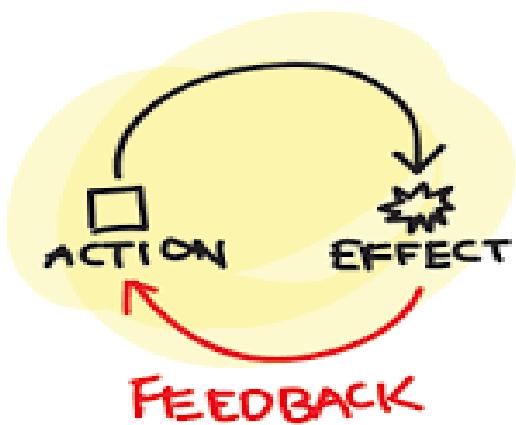
3. Medtage moduler (flere sessioner) i en omfattende undervisning vedr. skoleudvikling

Hvis der planlægges en efteruddannelse, fx i form af et skoleudviklingsprogram, over en fastlagt tidsperiode, kan hele LADECI moduler eller dele af disse vælges, når de matcher mål og formål for derved at udgøre en eller flere sessioner af efteruddannelsen. Således kan LADECI-træningselementer relateres til andre aktiviteter som forelæsninger for eksperter, faser af selvvurdering eller at følge en erfaren kollega i et 'mesterlæreforløb'. Når det målsatte kompetence- og aktivitetsniveau, er nået, markeres og visualiseres dette som en milepæl, så alle deltagere selv og andre i organisationen kan se dette.

4. Vælg en problembaseret tilgang ved brug af LADECI

Alternativt kan LADECI inddrages ved at reflektere over erfaringer, som lærerne har tilegnet sig - fx i en problembaseret tilgang (se: Modulet. "Problembaseret kollaborativ læring"). Efter at have undersøgt spørgsmålet om egen og elevernes interesse og engagement, dvs. identificeret og navngivet selve udfordringen i egen klasse, kan du vælge et givet modul. Hvad der så udvælges af LADECI-programmet må afhænge af den tidsmæssige ramme, hvor LADECI materialet tilpasses et kort eller langt undervisningsforløb. Uanset hvad der vælges, skal enhver LADECI-baseret aktivitet og justering af denne være relateret til, hvilken effekt der kan registreres i en systematisk feedbackproces som fx:

Kontekst til brug af LADECI - Hvordan man vælger elementer i modulerne

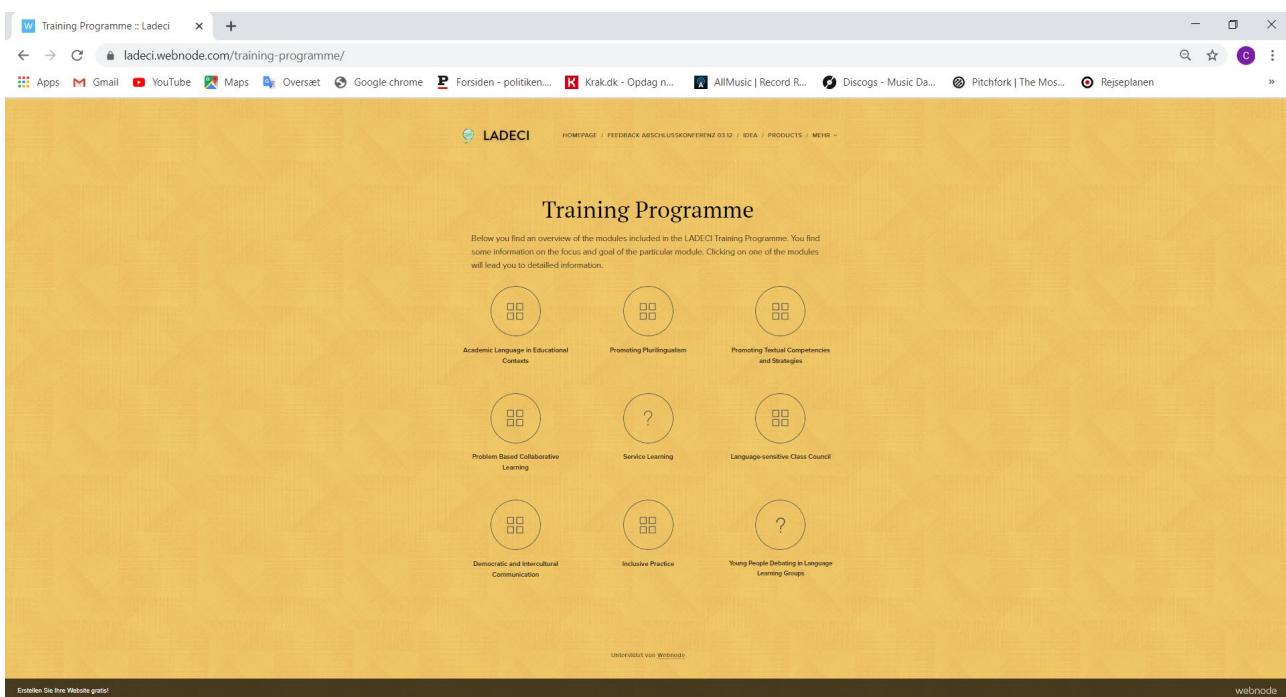
LADECI-programmet dækker følgende otte moduler, der hver især bidrager til netop det, der gør LADECI speciel: at kombinere sprogundervisning med demokratisk uddannelse i statsborgerskab. Modulerne er her nævnt i den rækkefølge, de præsenteres i på LADECI-webstedet:

- *Akademisk sprog i akademiske sammenhænge* - der beskæftiger sig med kompetencer til at implementere en sprogfølsom undervisning og understøttende praksis som fx observation.
- *Fremme af flersprogethed* - der fokuserer på støtte og empowerment til at bruge netop de sprog eleverne taler på en kreativ måde for at understøtte deres læring.
- *Fremme af tekstkompetencer og strategier* - der fokuserer på fremkomst og udvikling af nyt sprog, tydelig kommunikation og kvalificeret læsning.
- *Problembaseret kollaborativ læring* - som fokuserer på at udvikle elevernes kompetencer gennem problemløsning i teams.
- *Sprogfølsomt klasseråd* - der fokuserer på vigtigheden af de demokratiske processer i klassen, der giver sproglig støtte og forståelse for at kunne bidrage i fællesskaber og samfund.
- *Demokratisk og social kommunikation* - der fokuserer på refleksion over egne værdier og mindset og rammerne for mangfoldighed og lighed.
- *Inkluderende praksis* - der fokuserer på deltagelse og diversitet som værdier i skolen.
- *Unge mennesker, der debatterer i sprogindlæringsgrupper* - som fokuserer på at øve klassisk græsk debat, der giver sproglig støtte sammen med forhandlingsprocesser.

For at arbejde med LADECI-programmet kan brugere vælge at starte med en af de otte ovennævnte moduler. For eksempel kan det være en mulighed for at starte med modulet 'Inkluderende praksis'. Hvis det er tilfældet, er det næste skridt at finde sessionerne for

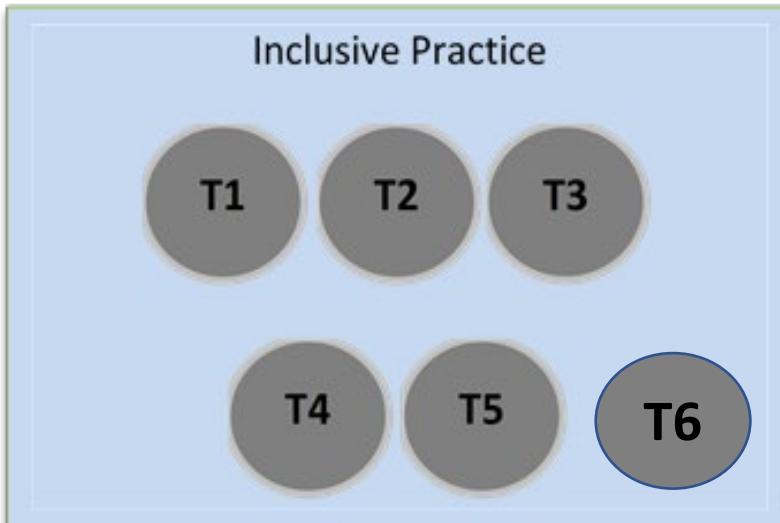
dette modul. Materialet indeholder et antal forslag til aktiviteter, beskrevet 'trin for trin', hvilket gør det nemt at fokusere på, hvad og hvordan man gør i undervisningen.

Men fx modulet 'Inkluderende praksis' vælges, ville det være en fordel at få nogle indtryk af de forskellige andre moduler, og hvad der tilbydes i hvert af disse. Hvis et eller flere af de andre moduler ønskes undersøgt, fører dette link til 'Træningsprogrammet', der viser denne skærm: <https://ladeci.webnode.com/training-programme/>

I denne oversigt over træningsprogrammet på LADECI-projektwebstedet er det muligt at vælge modulet 'Inkluderende praksis' ved at klikke på cirkelsymbolet med teksten.

Det nye fremkomne billede viser, at modulet består af seks sessioner eller emner, T1 – T6. Brugere skal derefter igen vælge, hvilke (n), der skal anvendes i LADECI undervisningen. Husk, at dette bør gøres i henhold til de lokale udfordringer og behov for forandringer.

Efter at have valgt modulet Inkluderende praksis, er det næste valg at tjekke et specifikt emne præsenteret i 'Hovedaspekter af hvert modul'. Fx er der en mulighed for at starte med T1, 'Konventioner, erklæringer, politikker og etik', som udgangspunktet for den lokalt valgte LADECI undervisning- og undervisningskontekst.

T1

Conventions, Declarations, Policies and Ethics: Foundations for LADECI and inclusion

I tabellen 'Hovedkompetence', 'Materialer', 'Retningslinje' og 'Tips' informeres brugeren om de overordnede perspektiver i emne 1, ligesom det er tilfældet med alle andre emner.

Det næste trin fører brugeren til det specifikt valgte emne, i dette tilfælde T1, til en detaljeret instruktion for et antal sessioner. Antallet af sessioner varierer på tværs af de otte forskellige emner.

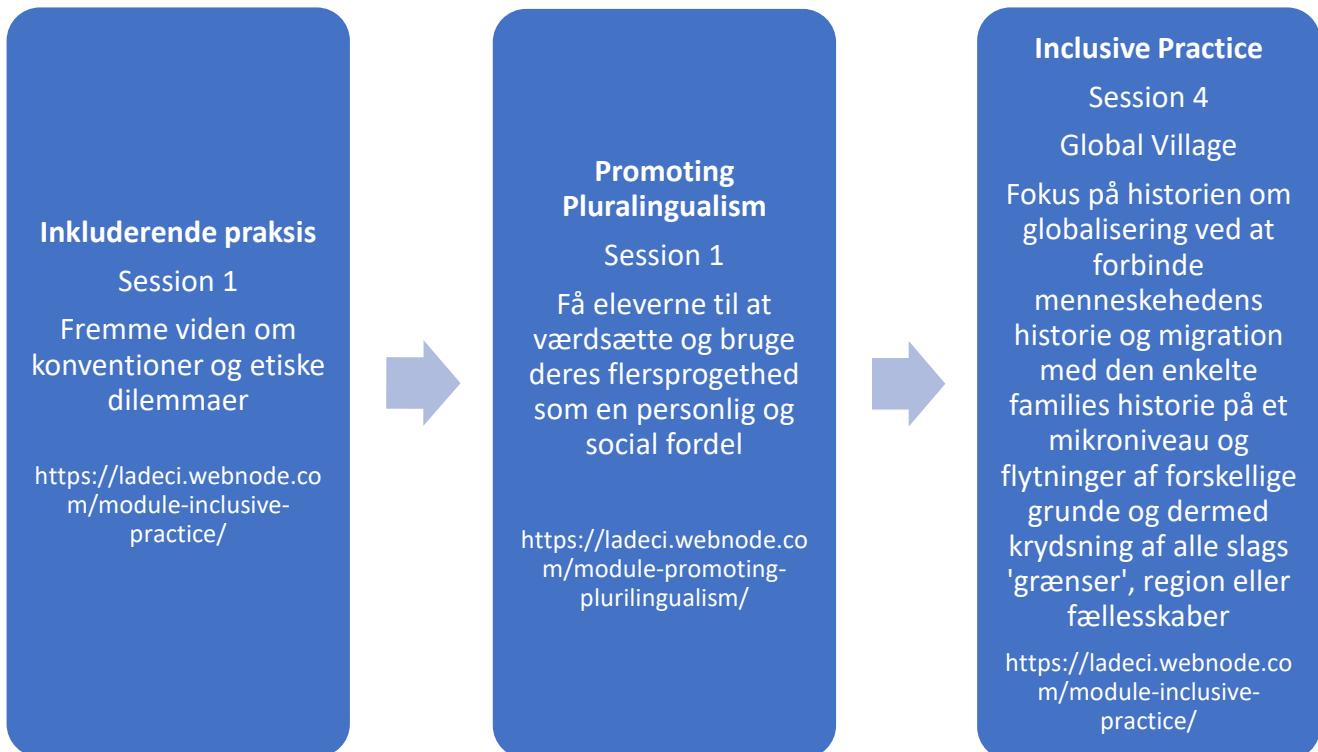
Inclusive Practice; the sessions in detail

I denne tabel kan brugeren læse om 'fokus' i den specifikke session. Generelt er der 'trin for trin' instruktion om, hvordan aktiviteterne udføres med konkrete råd om hvilken slags' materiale, 'der er behov for samt forslag til 'Ekstra læsning'.

(NB: Tabellen er med engelsk tekst; se i materialet for den danske oversættelse)

<i>Focus:</i>	<i>In General:</i>	<i>Material:</i>	<i>Additional Readings etc.:</i>
Promoting knowledge about conventions and ethics	PS: As preparation for this session, teachers and participating professionals need to read the relevant and mentioned conventions, declarations and policies. And of course, knowledge about the LADECI project and its objectives and contents in general.....	Convention texts e.g. https://www.unicef.org/crc/index_protecting.html A pixi edition of LADECI translated to Danish Collected material of different kind from the media	'Index for inclusion' by Tony Booth & Mel Ainscow in the 2012 edition or in the Danish translation: 'Inklusionshåndbogen'; translated and revised by Christian Quvang and John Willumsen and Quvang, C. (2017).
<i>Main competencies:</i> That the participating teachers will get to know: What specific topics in the conventions, declarations, and policies there will be relevant for teaching in the framework of LADECI and learning about the LADECI perspectives.		School policies and objectives Compulsory policies on child and youth from the local municipality A3 sheets, pencils and diverse artefacts Osler, A. & Starkey, H. (2005). Changing Citizenship in Education - democracy and inclusion in education. Open University Press, Berkshire	Ethical refelction, In: Engsig, T. T. (red). <i>Empiriske undersøgelser</i> . Hans Reitzels Forlag (2015)
How democratic citizenship is linked with	<i>Activity 'step by step':</i>		

For overskuelighedens skyld er denne struktur den samme for alle moduler. Men mulighederne for at bruge LADECI-materialet er meget mere åben, da brugere selvfølgelig kan kombinere et hvilket som helst af de moduler, der kan være relevante for at blande en række forskellige moduler i henhold til de lokale behov, udfordringer, muligheder, fagligt niveau, ressourcer osv., som eksemplificeret ovenfor. Et eksempel på denne fleksibilitet i LADECI-materialet er vist i nedenstående tabel. Hovedmålet med dette selvkombinerede undervisningsprogram er at kombinere både demokratiske værdier og sprogtilegnelse og gennem LADECI-uddannelsesprogrammet få færdigheder til at identificere viden og diskutere konventioner, lokale værdier og etik vedrørende inkluderende praksis. Det næste trin er at fokusere på sprogdelen ved at anerkende eksistensen af- og mulighederne i de flersprogede klasseværelser ved at bruge didaktiske tilgange, hvor eleverne drager fordel af deres egen og andres flersprogethed. For eksempel får underviserne i session 4, 'Global Village', en idé om en didaktisk tilgang, hvor studerende aktivt deltager i en demokratisk proces ved at opbygge en global landsby, eller 'Global Village' ved at kombinere og udvikle nogle af de mange værdier, der er vist i nedenstående tabel:

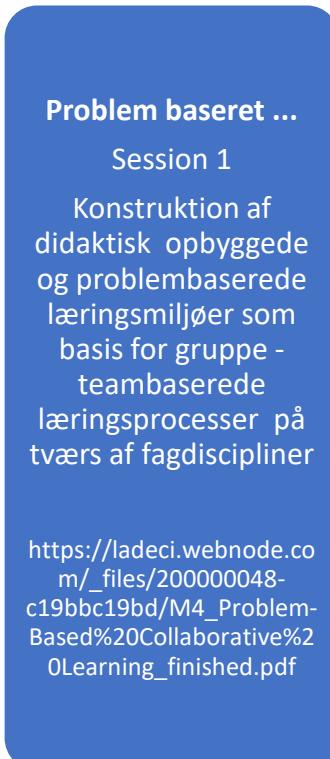
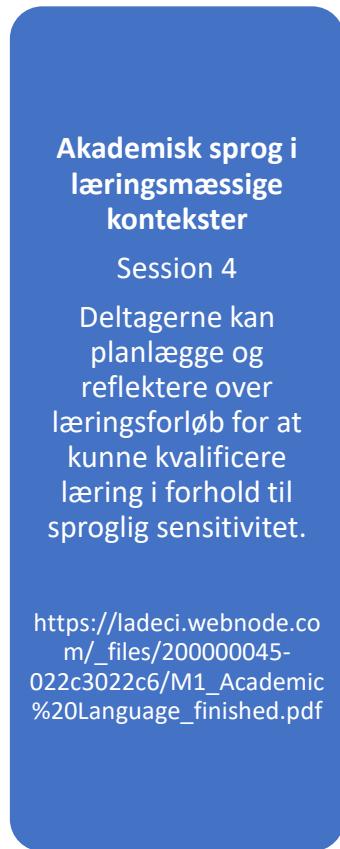
Ideer til det videre arbejde baseret på inddragelse af LADECI

Brug af LADECI-programmet rummer mange muligheder for fleksibilitet. For enhver bruger af programmet vil det være et oplagt valg at reflektere over, hvordan LADECI moduler, - sessioner eller et mere bredt og omfattende uddannelsesprojekt kan integreres i alle andre fastlagte aktiviteter, der er besluttet eller obligatoriske på den enkelte skole eller uddannelsesinstitution i henhold til de lokale kompetencemål, læseplaner mv.

Please do Remember; Sky is not the limit – lack of imagination is.

Her præsenteres to ideer til indholdet for en seks lektioners endags pædagogisk aktivitet:

Glossary for LADECI

Introduction

To focus on language acquisition combined with democratic citizenship education as the core issues in the LADECI project makes it more than necessary to know about underlying concepts. Notions of them need to be defined and clarified in order to avoid any kind of misunderstandings in the group of teachers, consultants, multipliers, in-service teachers and other professionals using the LADECI program. In order to be successful with the programme we recommend discussing the understanding of core concepts. Hence the concepts defined below is a frame, as it covers the concepts, we chose to display our understandings of. Please note that the concepts are listed alphabetically.

Concepts

Autobiography. You are writing an **autobiography** when you write your own life story.

Definition of **Autobiography**. Rather than being written by somebody else, **autobiography** comes through the person's own pen, in his own words. Some **autobiographies** are written in the form of a fictional tale as novels or stories that closely mirror events from the author's real life.

Auto/biography. Being a teacher or a person with responsibility for learning or other kind of processes of development related to pupils or adult learners, you are working with these people's biographies. Also, your own biography, being a professional in a certain position, means that you eventually will be a part of this other person's biography. Thus, you have to include your own biography. Hence, we set the slash sign in auto/biography because we understand your biography as a professional as being intertwined with 'the other'.

Convention on the Rights of the Child: Commonly abbreviated as the CRC or UNCRC the Convention on the Rights of the Child is a human rights treaty which sets out the civil, political, economic, social, health and cultural rights of children. Nations that ratify this convention are bound to it by international law.

The four core principles of the Convention are Article 2, non-discrimination; Article 3, devotion to the best interests of the child; Article 6, the right to life, survival and development; and Article 12, respect for the views of the child. The entire UCR consists of 54 articles.

Class Council. The term 'class council' is derived from the classroom assembly. The pupils plan and organize learning themselves. The class council is an agency of self-determination in which all pupils participate with equal rights. It was a core element of experimental schools in the end of the 19th and beginning of the 20th century and have grown as principle of participation of pupils in school in the last 30 years according in the grows of democratic citizenship education. Although it is a form for negotiation in a community of practice, the problem of language limitation has not been discussed much.

Communication is the imparting or exchanging of information by speaking, writing, or using some other medium. But communications can also be the successful conveying or sharing of ideas and feelings. Communication is always an exchange which is created as system between the communicating persons and thus mutual understanding is regarded as a process of construction.

Core value/s. A value is a principle or belief that a person or organization views as being of central importance. Values can be regarded as desirable or morally well-considered qualities that influence patterns of behavior.

Curriculum. The term curriculum refers to the lessons and academic content taught in a school, specific course or program. Depending on how broadly educators employ the term, curriculum typically refers to the knowledge and skills pupils are expected to learn, which includes the learning standards or learning objectives, the units and lessons that teachers teach, the assignments and projects given to students, the methods and materials, and the tests, assessments, and other methods used to evaluate student learning. An individual teacher's curriculum, for example, would be the specific learning standards, lessons, assignments, and materials used to organize and teach a particular course.

Democracy. Democracy is a system of government by the whole population or all the eligible members of a state, typically through elected representatives.

Democratic Citizenship is membership in a political democracy. The unit for democratic membership does not have to be a nation-state: it can also be a city or some other subnational jurisdiction (a canton, province, or state) or a supranational order (as in the case of a regional compact, such as the European Union).

Democratic Education aims to develop real **democracy** through active participation by all those involved in classrooms and **educational** institutions. In a **democratic education**, students are able to influence and have a voice in decisions regarding their learning. In this way, power can be shared democratically.

Education for Democratic Citizenship. Education for Democratic Citizenship (also known as the EDC) means education, training, dissemination, information, practices, and activities which aim to equip learners with knowledge, skills, and understanding. In this way, the EDC helps with attitudes and behavior. This knowledge can empower students and educators to exercise and defend their democratic rights and responsibilities.

Ethical. With ethical we mean the baseline for any profession or professional working with ‘the other’ having responsibility for their learning, thriving and development. Having this responsibility means to act by the **rule** of always choosing to act according to what is acceptable and to avoid choosing any agency based on unethical practices. Thus, the term ethical is associated with the expectation that a specific moral action which is reflected and can be justified.

Exclusion. Exclusion is the dynamic process used by people in power manipulating and suppressing other members of the community and refuse the legal and confirmed rights to participate in this specific group, movement or party of people.

Human Rights. Human rights are standards that allow all people to live with dignity, freedom, equality, justice, and peace. Every person has these rights simply because they are human beings. They are guaranteed to everyone without distinction of any kind, such as race, color, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin,

property, birth, or other status. Human rights are essential to the full development of individuals and communities.

Many people view human rights as a set of moral principles that apply to everyone. Human rights are also part of international law, contained in treaties and declarations that spell out specific rights that countries are required to uphold. Countries often incorporate human rights in their own national, state, and local laws.

Inclusion. Inclusion is the dynamic process in communities of practices giving space for participation no matter what kind of diversity this specific person represents as long as values stated in the declaration on human rights are respected and carried out in this specific or any other context. Inclusion sometimes is related only to the integration of handicapped people. We understand inclusion in its broad theoretical diversity oriented understanding that all people are different to others and alike at the same time depending on the category they are compared with.

Intercultural communication. Intercultural communication or sometimes also called cross-cultural communication is a discipline that studies communication across different cultures and social groups, or how culture affects communication. It also involves the expectation to understand the different cultures, languages and customs of people from other countries.

Intercultural dialogue. The intercultural dialogue is an open and respectful exchange between individuals and groups of different cultural, religious, ethnic, and linguistic backgrounds. It is valuable in maintaining international peace and security, and for that reason, it's essential to treat all cultures and faiths with equal respect, strengthen intercultural dialogue in an inclusive spirit, and settle conflicts by peaceful means.

Intersectionality. Intersectionality is the interconnected nature of social categorizations such as race, class, and gender as they apply to a given individual or group, regarded as creating overlapping and interdependent systems of discrimination or disadvantage.

Language. Language is the method of human communication, either spoken or written, consisting of the use of words in a structured and conventional way. Language is defined

as a system of units and rules that serve the members of a language community as a means of communication.

Language acquisition. Language acquisition is the process by which humans acquire the capacity to perceive and comprehend language, as well as to produce and use words and sentences to communicate. Language acquisition is one of the quintessential human traits, because non-humans do not communicate by using language.

Learning standards. Learning standards or sometimes standards of competences are concise, written descriptions of what students (school or university) are expected to know and be able to do at a specific stage of their education. Learning standards describe educational objectives — i.e., what students should have learned by the end of a course, grade level, or grade span — but they do not describe any particular teaching practice.

Learning objectives in education, **learning objectives** are brief statements that describe what students will be expected to learn by the end of school year, course, unit, lesson, project, or class period. In many cases, learning objectives are the interim academic goals that teachers establish for students who are working toward meeting more comprehensive learning standards.

Norm. Norm can be defined as something that is usual, typical, or standard. Norms are related to values and can be seen as rules of action that require all members of a community to act in a certain way.

Norm Criticism. Norm criticism is both, a way of analyzing and understanding norms and power structures as well as a tool for challenging and dismantling norms. By using norm criticism one can raise awareness of the privileges, power imbalances and exclusion that some norms create. It is also a way to challenge power structures and combating marginalization of groups in society.

Social Competence. Social competence is defined as the ability to handle social interactions effectively. In other words, social competence refers to getting along well with others, being able to form and maintain close relationships, and responding in adaptive ways in social settings.

Textuality. Textuality is a scientific term to describe general characteristic of texts, their thematic structure and semantic organization. It refers to the qualities of a written work that make it suitable material for literary study. The concept of textuality is a product of structuralism, a modern intellectual movement that views cultural phenomena such as literature in terms of linguistic relationships involved in all human activities.